SYLVIA PLATH

ARIEL

Türkçesi: Yusuf Eradam

Sylvia Plath, 1932 yılında Boston'da doğdu. Smith College'ı bitirdi. Fulbright bursuyla İngiltere'ye giderek Cambridge Üniversitesi'nde okudu. Ted Hughes'la evlendi. Bir süre Amerika'da, daha sonra da İngiltere'de, Cornwall'da oturdular. Plath 1963'te Londra'da kendini öldürdü.

Plath'ın başlıca yapıtları:
The Colossus and Other Poems (1960)
The Bell Jar (1963; *Sırça Fanus*, çev. H. Saraç, Can Yayınları, 1987)
Ariel (1965)
Crossing the Water (1971)
Winter Trees (1971)
Üç Kadın (çev. G. Aylan, Oğlak Yayıncılık, 1994)

Sylvia Plath
Ariel
© İmge Kitabevi Yayınları, 1995
Bu çevirinin tüm hakları saklıdır.
ISBN 975-533-150-6
1. Baskı: Mart 1996

Kapak Tasarımı
Nursun Sakal

Dizgi
Mesut Seven

Kapak Baskısı
Pelin Ofset 418 70 93

İç Baskı ve Cilt
Zirve Ofset 229 66 84

İmge Kitabevi
Yayıncılık Taz. San. ve Tic. Ltd. Şti.
Konur Sok. No: 3 Kızılay 06650 Ankara
Tel: (90 312) 419 46 10 - 419 46 11
Faks: (90 312) 425 65 32

Slyvia Plath

ARIEL

Türkçesi: Yusuf Eradam

İMGE
kitabevi

*Ted Hughes Sylvia Plath'ın toplu şiirlerine yazdığı bir notta [*The Collected Poems, *ed. Ted Hughes, New York, Harper & Row Publishers, 1981, s. 295] Plath'ın bu şiirleri, bu sırada,* Ariel *başlığı altında hazırladığını belirtiyor. Bundan ötürü biz de Plath'ın isteğini yerine getirmeyi uygun bulduk.*

Yusuf Eradam

İçindekiler

Sabah Şarkısı 7
Haberciler 8
Tavşan Avcısı 9
Thalidomide 11
Aday 13
Çorak Kadın 15
Lady Lazarus 16
Laleler 19
Bir Sır 23
Gardiyan 25
Kesik 27
Karaağaç 29
Gece Dansları 31
Dedektif 33
Ariel 35
Ölüm A. Ş. 37
Üç Müneccim 39
Lesbos 40
Öteki 43
Ölmeye Durduk 45
Ekim Gelincikleri 46
Susma Cesareti 47
Nick ve Şamdan 49
Berck-Plage 51
Guliver 58
Oraya Varmak 59
Medusa 62
Peçe 64

Av ve Porsuk Ağacı 67
Doğum Günü Armağanı 69
Kasımda Gelen Mektup 72
Amnezi 74
Rakip 76
Babacığım 77
Sen 81
Ateş 39° 82
Arı Toplantısı 84
Arı Sandığının Gelişi 87
İğneler 89
Oğul 91
Kış Uykusu 94

Sabah Şarkısı

Şişko bir altın saat gibi yola koydu ask seni
Ebe ayak altlarına şaplağı yapıştırdı, çıplak
Çığlığın da böylece aldı elementler arasındaki yerini.

Seslerimiz yankılanıyor, gelişini büyütüyor. Yeni anıt.
Cereyanlı bir müzede, çıplaklığın güvenliğimizi golgeliyor.
Duvarlar gibi dikilmişiz etrafına boş boş bakıyoruz sana.

Rüzgârın elinde usul usul yok oluşunu yansıtmak için
Bir ayna damıtan şu buluttan daha fazla
Annen değilim senin.

Bütün gece düz pembe güller arasında
Uçuşur güve soluğun. Uyanır, dinlerim:
Uzak bir deniz kımıldar kulağımda.

Bir tek feryadın yeter yataktan fırlamama, Viktorya
Geceliğim içinde çiçek gibiyim, hantalım inek gibi.
Kedi ağzı gibi tertemiz açılır ağzın. Pencerenin çerçevesi

Ağarır ve ölgün yıldızlarını yutar. Şimdi de sen
Avuç dolusu notalarını deniyorsun;
Balonlar gibi yükseliyor açık seçik ünlüler.

19 Şubat 1961

Haberciler

Yaprak üstünde bir salyangoz sözü mü?
Benim değil Kabul etmeyin.

Mühurlü tenekede asetik asit mi?
Kabul etmeyin. Sahici değildir.

Bir altın halka mı güneş de içinde?
Yalanlar. Yalanlar ve bir ıstırap.

Bir yaprağın üstündeki kırağı,
Pir ü pak kazan, dokuz kara Alp'in

Herbirinin tepesinde kendi kendine
Konuşan, çatırdayan.

Aynalarda huzursuz bir kıpırtı,
Griyi paramparça ediyor deniz —

Aşkım, aşkım, mevsimim.

4 Kasım 1962

Tavşan Avcısı

Güç sahibi bir yerdi orası —
Rüzgâr saçımı dağıtıyor, saçım ağzımı tıkıyordu,
Koparıp alıyordu sesimi, deniz
Işıklarıyla gözümü köreltiyordu, içinde ölülerin
Canları makaralarından çözülüyor, petrol gibi yayılıyordu.

Katır tırnağının kotuculluğunu tattım ben,
Sivri kara uçlarını,
Sarı mum çiçeklerinin mukaddes yağını.
İşe de yarıyorlardı, nefis bir güzellikti,
Ve musriftiler, işkence gibi.

Bir tek yer vardı gidecek.
Ağır ağır kaynayarak, parfüm kokuları içinde,
Daralıyor, vadiye açılıyordu patikalar.
Tavşanlar da az kalsın kendilerini yok ediyordu —
Sıfırlar, hiçbir şeyin üstüne kapanmayan sıfırlar,

Yaklaşıyorlardı, doğum sancıları gibi.
Çığlıkların yokluğu
Sıcak günde bir delik açtı, bir boşluk.
Temiz bir duvar oldu camsı ışık,
Çalılar çıt çıkarmıyordu.

Durağan bir meşguliyet hissettim, bir nivet.
Eller hissettim bir çay kupasının etrafında, durgun, kor,
Halka olmuş beyaz porselen etrafında.
Nasıl da gözlediler onu, o küçük ölümler!
Sevgililer gibi beklediler. Heyecanlandırdılar onu.

Eh, bizim de bir ilişkimiz vardı tabii —
Aramızda gerilmiş teller,
Sökülemeyecek kadar dipte çiviler ve kayarak
Canlı birşeyin üstüne kapanan halka gibi bir dimağ,
Beni de öldüren sıkışma.

21 Mayıs 1962

Thalidomide

Ey yarım ay —

Yarım beyin, parlaklık —
Zenci, maske takmış bir beyaz gibi,

Senin kesik kara
Uzuvların sürünüyor, şaşırtıyor —

Örümcekimsi, tehlikede.
Hangi eldiven

Hangi derimsilik
Korudu beni

O gölgeden —
Silinmez tomurcuklar,

Kürek kemiklerindeki parmak oynakları,
Varoluşa dürtülen

Ve yoklukların budanmış
Kanlı cenin zarını sürükleyen

Yüzler.
Bütün gece, bana verilen şeye

Bir yer oyuyorum,
İki ıslak gözle bir çığlığın

Aşkı.
Kayıtsızlığın beyaz

Sisi!
Kara meyveler fır fır döner ve duşer.

Cam çatlar boydan boya,
İmge

Kaçar gider ve düşürür çocuğunu damlayan civa gibi.

8 Kasım 1962

Aday

Önce söyle bakalım, bizden biri misin?
Cam gozlu, takma dişli ya da koltuk değnekli misin,
Bir pantolon askısı ya da bir kanca,
Plastik memeler,
Plastik pantolon ağı, ya da dikişler,

Birşeylerin eksikliğini göstersin diye? Hayır, hayır mı?
Öyleyse sana birşey vermemizi nasıl beklersin?
Kes ağlamayı.
Aç elini.
Boş mu? Boş. Al sana boş elini

Dolduracak ve sana çay getirecek
Ve başağrılarını geçirecek
Ve ne istersen yapacak bir el.
Evlenir misin onunla?
Gün gelince

Başparmagıyla gözlerini kapatıp
Kederden eriyip yok olacağı garanti edilir.
Yepyeni bir soy başlatırız tuzdan seninle.
Görüyorum ki çırılçıplaksın.
Bu takım elbiseye ne dersin —

Siyah ve kaskatı, ama fena da sayılmaz hani.
Evlenir misin onunla?
Su geçirmez, kırılmaz; ateşmiş,
Damdan düşen bombalarmış vız gelir ona vız.
Inan bana, olene dek giyersin, kefen bile olur sana.

Afedersin ama. boş senin kafan.
Onun dengi bende.
Gel buraya şekerim, çık bakayım o dolaptan.
Aman da aman buna ne buyrulur?
Başlangıç için kağıt gibi çıplak

Ama yirmi beş yılda gümüş olur,
Elli yılda altın.
Baktığın her yerde canlı bir bebek,
Dikiş diker, yemek de pişirir,
Konuşabilir, konuşabilir, konuşabilir de.

Çalışıyor, bozuk mozuk değil.
Bir yaran varsa, lapa olur cerahatine.
Varsa gözün, imge olur sana.
Aslanım, o senin son sığınağın.
Evlenir misin, evlenir misin, evlenir misin onunla.

11 Ekim 1962

Çorak Kadın

Bomboşum, bir tek ayaksesi yankılanır içimde,
Sütunlarıyla, revaklarıyla, kubbeli odalarıyla heybetli, ama
heykelsiz bir müze.
Bir fıskıye fışkırır avlumda, sonra gömülür gerisin geri kendine,
Rahibe-gönüllü ve dünyaya kör. Koku niyetine
Sararmış benizlerini salar dışarı mermer zambaklar.

Yüce bir soydan geldiğimi düşlerim,
Beyaz bir Nike'nin ve birkaç kel gözlü Apollonun anası.
Tersine, ölüler yakar canımı ilgileriyle, birşey olacağı da yok
üstelik.
Ay bir elini alnıma koyar,
Bir hemşire gibi ifadesiz ve suskundur suratı.

21 Şubat 1992

Lady Lazarus

Gene yaptım, gene yaptım işte.
On yılda bir kere
Beceririm bunu ben —

Bir çeşit ayaklı mucize, tenim
Bir Nazi abajuru kadar parlak,
Sağ ayağım

Kağıt üstüne ağırlık,
Yüzüm hiçbir özelliği olmayan, halis
Yahudi keteni, en incesinden.

Kaldır o örtüyü
Sevgili düşmanım.
Korkuttum mu yoksa?

Göz ve burun oyuklarımla, otuz iki dişimle?
Sasımış soluğum
Yok olur gider bir günde.

Pek yakında, evet pek yakında
Mezar iniminin yediği etim
Gene üstümde olacak eve gittiğimde.

Bir kadın olacağım yine, yüzümde gülümseme.
Otuzumdayım daha.
Kedi gibi dokuz canım var hem de.

Bununla üç etti.
Ne pis iş bu
Silip, yok etmek her on yılı boyle.

Milyonlarca lif, milyonlarca.
Ağızlarında fındık fıstık çatır çutur, itişip
Kakışıyor kalabalık, gormek için ellerimin, ayaklarımın

Açığa çıkarılışını.
Baylar, bayanlar!
Böyle striptiz görmediniz.

Bunlar ellerim.
Bunlar da dizlerim.
Bir deri bir kemiğim belki,

Ama, aynı kadınım işte, tıpatıp aynı.
İlk kez olduğunda on yaşındaydım ben.
Kazaydı.

Ikincisinde, işi bitirmeye
Ve bir daha dönmemeye öyle kararlıydım ki.
Kapatmıştım kendimi,

Sallanıyordum deniz kabuğu gibi.
Seslenmek, durmadan seslenmek, bir de ayıklamak
Zorunda kaldılar üstüme inciler gibi yapışmış kurtları.

Ölmek,
Herşey gibi, bir sanattır,
Bu konuda yoktur üstüme.

Öyle ustaca yaparım ki cehennem gibi gelir.
Öyle ustaca yaparım ki gerçekmiş gibi gelir.
Bir talebim olduğunu bile söyleyebilirsiniz.

Oyle kolay ki bir hücrede bile yapabilirsiniz.
Öyle kolay ki yaparsınız ve kımıldamazsınız.
Benim canıma okuyan

Aynı yere, aynı surata,
Aynı şaşkın, hayvansı
"Bu bir mucize! Mucize!"

Haykırışlarına güpegündüz
Görkemli bir dönüş yapmak.
Bir bedeli var

Yaralarıma bakmanın, kalp atışlarımı
Dinlemenin bir bedeli var —
Tıkır tıkır çalışıyor işte.

Bedeli var, hem de ne bedeli var,
Bir sözcüğümün ya da bir dokunuşumun
Ya da kanımdan bir damlanın

Ya da saçımın bir inin ya da bir parçasının elbisemin.
Ya, işte böyle, Herr Doktor.
İşte böyle, Herr Düşman.

Beni siz yarattınız.
Ben sizin kıymetli eşyanız.
Eriyip bir çığlığa dönüşen

Som altından bebeğiniz.
Dönüyor, yanıyorum.
Yüksek alakalarınızı küçümsüyorum sanmayın.

Karıştırıp durduğunuz
Küller, küller —
Et, kemik, yok orada başka birşey —

Bir kalıp sabun,
Bir alyans,
Bir de altından diş dolgusu.

Herr Tanrı, Herr Şeytan
Aman dikkat
Aman dikkat.

Ben diriliyorum, kalkıyorum işte
Küllerin arasından kızıl saçlarımla
Ve insan yiyorum, hava solurcasına.

23-29 Ekim 1962

Laleler

Laleler amma da kolay heyecanlanır, kış gelmiş buraya.
Bak herşey nasıl bembeyaz, nasıl sessiz, nasıl da karlar altında
Işık nasıl uzanmışsa bu beyaz duvarlara, bu yatağa, bu ellere
Huzurlu olmayı öğreniyorum, kendi yanıma uzanmışım sessizce.
Hiç kimseyim ben; patlamalarla bir ilgim yok.
Verdim gitti adımı ve gunlük elbiselerimi hemşirelere
Geçmişimi anestezi uzmanlarına ve bedenimi cerrahlara.

Başımı yastıkla çarşaf ağzı arasına yerleştirdiler
Bir türlü kapanmayan iki beyaz kapak arasında bir göz gibi.
Aptal çocuk, ne verilirse yutmalı.
Biri gelip biri geçiyor hemşirelerin, dert değil onlar,
Karaya doğru uçan martılara benziyorlar beyaz kepleriyle,
Elleriyle birşeyler yapıyorlar, tıpatıp aynı hepsi,
Onun için olanaksız kaç tane olduklarını söylemesi.

Bedenim ellerinde bir çakıl taşı sanki, özenle bakıyorlar ona,
Su çakılların üstünden geçer de pürüzlerini alır ya usulca, işte
Öyle uyuşturuyorlar beni parlak iğneleriyle, uyutuyorlar.
Kendimi yitirdim artık, bıktım çantalardan, bavullardan —
En pahalısından deri çantam kara bir ilaç kutusu gibi,
Kocam ve çocuğum gülümsüyor aile fotoğrafından;
Tenime takılıp kalıyor gülümsemeleri, gülümseyen küçük
kancalar.

Herşeyin avcumdan kayıp gitmesine göz yumdum, adıma
ve adresime
Inatla asılmış otuz yaşında bir yuk gemisiyim.
En sevgili yakınlarımdan kopardılar beni.
Yeşil plastik yastıklı el arabasında ürkmuş ve çıplak,
İzledim durdum gözden kaybolmalarını çay takımımın,
Çekmeceler dolusu çamaşırlarımın, kitaplarımın,
Sonra başımın üstünden geçti su.

Bir rahibeyim artık, bu kadar pir ü pak hiç olmamıştım.
Hiç çiçek istemedim, tek istediğim
Yatmak, avuçlarım açık ve içim hepten kof.
Ah öyle özgür, öyle özgür oluyor ki insan, bilemezsiniz —
Huzurum öyle büyük ki afallarsınız,
Birşey de istemez hani, bir isim kartı, bir iki de süs eşyası.
Ölülerin, önünde sonunda vardıkları yer bu; bir Komünyon
Hapıymış gibi onu ağızlarına atıp soğurduklarını düşlüyorum.

Bir kere fazla kırmızı bu laleler, canımı yakıyorlar.
Hediye kağıdına sarılı olsalar da duyabiliyorum usul usul.
Soluk aldıklarını beyaz kundaklarından, heybetli bir bebek gibi.
Kızıllıkları yarama benziyor, denk düşüyor. Ne de kurnazlar:
Su üstünde salınır gibiler, ama beni aşağı çekiyorlar,
Apansız dilleriyle ve renkleriyle sinirimi bozuyorlar,
Bir düzine kurşun ağırlık boynumun çevresinde.

Daha önce kimse izlememişti beni, şimdi izliyorlar.
Bana dönüyor laleler, arkamdaki pencereden giren ışık
Günde bir kez yavaş yavaş büyüyor, sonra yavaş yavaş
azalıyor,
Kendimi görüyorum, güneşin gözüyle lalelerin gozleri arasında,
Yamyassı, saçma, bir kesik-kağıt gölgesi,
Üstelik yüzüm de yok, zaten kendimi silmek istemişimdir hep.
Kanlı canlı laleler tüketiyor oksijenimi.

Onlar gelmeden once hava sakindi,
Gelir giderdi, her solukta; sorun yoktu.
Sonra yuksek bir ses gibi dolduruverdi onu laleler.
Şimdi hava girdap yapıyor onların çevresinde, dal budak
takıyor,
Tıpkı pas-kızılı batık bir motoru nehrin girdapla, dal budak
sarıp sarmalayışı gibi.
Dikkatim onların üstünde şimdi, oysa ne mutluydu
Kendini bu işe adamadan önce, ne güzel oynuyor, dinleniyordu.

Duvarlar da kendilerini ısıtıyor sanki.
Tehlikeli hayvanlar gibi kafeslere konmalı bu laleler;
Açmışlar ağızlarını, sanırsınız kocaman bir Afrika kedisi,
İşte kalbimin de farkındayım şimdi: bana sevgisinden yalnızca
Açıp kapatıyor kızıl tomurcuklardan kasesini.
Suyun ağzımdaki deniz tadı ılık ve tuzlu,
Ve uzak bir ülkeden geliyor, sağlık gibi.

18 Mart 1961

Bir Sır

Bir sır! Bir sır!
Ne üstün.
Mavisin, kocamansın, bir avcunu
Açmış bir trafik polisi —

Aramızda bir fark mı?
Benim bir gözüm var, senin iki.
Sır senin üstüne kazılı,
Solgun bir su izi, dalgalı.

Kendini belli eder mi kara dedektörde?
Faslı suaygırı, zürafasından doğru
Cennetimsi yeşilliklerini giyinmiş
Dalga dalga, silinmez ve gerçekmiş gibi mi

Çıkıp gelir dersiniz?
Dikmişler gözlerini bakıyorlar bir meydandan, kaskatı fırfır.
İhraçlık onlar,
Biri aptal, öteki de aptal.

Bir sır...bir âlâ kehribar
Damgalı parmak
Tünemiş de maymunlardan başka birşey yansıtmayan
İki gözün arkasında "Sen, sen" diye ötüyor cilveli cilveli.

Bir çakı, çıkarılıp
Tırnaklar yontulabilir
Pislik yerinden oynatılabilir.
"Acıtmaz, acıtmaz."

Gayrimesru bir bebek —
O koca mavi kafa —
Nasıl da soluk alır dolabımın çekmecesinde!
"Gecelik mi o, ev hayvanı mı?

Morina salamurası kokuyor, bir elmanın içine
Bir iki tane karanfil saplasan iyi olur
Bir lavanta torbası yap ya da
Gebert şu alçağı.

Hepten canına oku, kurtul şundan."
"Yo, olmaz, orada mutlu."
"Ama dışarı çıkmak istiyor!
Bak, bak! Emeklemek istiyor."

Tanrım, işte gidiyor tapa!
Place de la Concorde'daki arabalar —
Dikkat et!
Atlar panikte, atlar panikte.

Kıvrım kıvrım kornalar ve orman hırıltıları!
Patlamış bir siyah bira şişesi,
Kucakta gevşek köpük.
Palas pandıras çıkıyorsun

Cüce bebek,
Sırtında bıçak.
"Canım çekildi."
Sır ortaya çıktı.

10 Ekim 1962

Gardiyan

Kahvaltı tabağına yağ terler gecem.
Aynı mavi sis perdesi yerleştirilir döne döne
Aynı ağaç ve mezar taşlarının arasına.
Bütün becerebildiği bu mu
Anahtar şakırdatan adamın?

Uyuşturuldum, ırzıma geçildi.
Sağ beynimden yedi saat çıkarıldı
Kara bir çuvala atıldı,
Orada dinlenirim ben, cenin ya da kedi,
Vıcık vıcık düşlerinin manivelası.

Birşeyler gitti.
Uyku hapım benim, kırmızılı, mavili zeplinim
Korkunç bir rakımdam atar beni aşağıya.
Kabuğum darmadağın olur,
Gagalarına dağılırım kuşların.

Ah küçükburgular —
Şimdiden nasıl da delik deşik olmuş bu kağıtsı gün!
O, yakar durur beni sigaralarıyla,
Pembe pençeli bir zenciyim sanki.
Kendimim ben. Bu yetmiyor.

Azar azar damlar ateşim, kaskatı olur saçımda.
Kemiklerim sayılır oldu. Ne yuttum ben?
Yalanlar, gülücükler.
Mutlaka o renk değildir gökyüzü,
Mutlaka dalgalanıyordur çimenler.

Yanmış kibritlerden kilisemi yapıştırırken bütün gün.
Hepten başka biri var aklımda.
O ise yıkmaya merakından,
Canımı yakar,
Sahte zırhıyla,

O büyük, soğuk unutkanlık maskeleriyle.
Nereden geldim ben buraya?
Davranışlarımdan suçluyum,
Ölümlerden ölüm beğenirim —
Asılırım, açlıktan ölürüm, kancalara geçerim.

Şöyle düşünüyorum onu,
Uzak bir gökgürültüsü gibi iktidarsız,
Gölgesinde yemişim hortlak tayınımı.
Ölsün isterim ya da çekip gitsin.
Bu, öyle görünüyor ki, olanaksızlık.

Bu özgür olmak. Yemek şehveti olmasaydı
Karanlık ne yapardı?
Ne yapardı ışık
Hançerleyecek göz bulamasaydı, o ne yapardı
Bensiz, bensiz ne yapardı?

17 Ekim 1962

Kesik

Susan O'Neill Roe'ya

Ne heyecan ama —
Soğan yerine başparmağım.
Neredeyse hepten gitmiş tepesi,
Deriden

Bir reze gibi birşey var yalnızca,
Şapka gibi
Bir et parçası,
Sonra da o kızıl pelüş.

Küçük hacı,
Kızılderililer yüzmüş kafa derini.
Hindi gıdığın
Dosdoğru yüreğinden

Halı topları.
Üstüne basıyorum,
Pembe köpüklü içki şişemi
Sımsıkı kavrıyorum.

Bu bir kutlama.
Bir aralıktan
Bir milyon asker koşuyor
Kızılpaltolu İngiliz askerleri, herkes.

Kimin tarafını tutuyorlar?
Ah benim
Homunculus'um, hastayım ben.
Bir hap yuttum bu ince

Kağıtımsı duyguyu
Öldürmek için.
Sabotajcı,
Kamikaze —

Tül gibi
Ku Klux Klan
Eşarbındaki leke
Koyulaşır, kararır

Ve kalbinin top damarı
Kendi küçük
Sessizlik cenderesiyle
Karşı karşıya geldiğinde

Nasıl da zıplarsın —
Kafatası kesilmiş emekli asker,
Pis kız,
Başparmağı çotuk.

24 Ekim 1962

Karaağaç

Ruth Fainlight'a

Dibi bilirim, diyor. En büyük kokümden bilirim onu:
Seni korkutur.
Ben korkmam oradan: ben oraya gittim.

Deniz mi içimde işittiğin,
Onun doyumsuzlukları mı?
Yoksa hiçbirşeyin sesi mi, şu senin deliliğin hani.

Bir gölgedir aşk.
Nasıl da yalan söyler ağlarsın ardından,
Dinle: bu onun toynakları: alıp başını gitti, at gibi.

Bu yüzden, kafan bir taşa, yastığın da üstü çimenli
Toprağa dönüşene degin, yankılar, yankılar içinde,
Tırısda olacağım bütün gece, hayasızca.

Sana zehirlerin sesini mi getirsem yoksa?
Bu koca sessizlik, bu şimdi yağmur.
Bu da onun meyvesi: arsenik gibi, teneke beyazı,

Günbatımlarının mezaliminden canım öyle yandı ki,
Köklerime dek bir meşale gibi yalımlar içindeyim,
Bir avuç tel gibi yanar, dinelir kızıl liflerim.

İspatiler gibi havada uçuşan parçalara ayrılmışım şimdi.
Böylesi şiddetli bir rüzgâr
Dayanamaz kayıtsızlığa: Haykırmalıyım.

Ay, o da zalimdir: acımasızca
Sürükler beni, çorak çunku.
Işınları biçer beni. Belki de yakaladım onu.

Bırakıyorum. Bırakıyorum gitsin, tükenmiş ışığı,
Yamyassı olmuş, kökten bir ameliyat sonrasında olduğu gibi.
Ah nasıl sahiplenir berbat düşlerin, nasıl da bahşeder beni.

Bir çığlık çömmüş içime.
Gece gece çırpıp kanatlarını, alır başını gider.
Kancalarıyla, sevecek birşeyler arar durur.

İçimde uyuyan bu karanlık şey dehşete düşürür beni;
Bütün gün o yumuşak, tüyümsü kıvrılışlarını
Duyumsarım, habisliğini.

Geçip gidiyor, dağılıyor bulutlar.
Aşkın yüzleri mi bunlar, bu solgun bir daha ele geçmeyecekler?
Bunlar için mi fesata saldım kalbimi?

Daha çok bilmeye muktedir değilim.
Dallarıyla boğazımı sıkan
Bu kıyacı yüz de ne?

Öper durur yılansı acı suları.
Iradeyi taşlaştırır. Tecrit edilmiş, usul kusurlardır bunlar,
Öldürür, oldürür, öldürür.

19 Nisan 1962

Gece Dansları

Bir gülücük düştu çimene.
Telafisi olanaksız!

Ama nasıl yitirecek kendilerini
Gece dansların. Matematikte mi?

O ne saf zıplayışlar öyle, o ne kıvrılışlar
Elbette sonsuza değin

Dolaşırlar dünyayı; güzelliklerden,
Küçücük soluğunun armağanından, sırılsıklam çimen

Kokulu uykularından, zambaklardan, zambaklardan
Hepten yoksun oturmayacağım burada böyle.

Etleri hiç benzemez.
Egonun soğuk kıvrımları, kallâ zambağı.

Ve kendini süsleyip püsleyen kaplan
Lekeler ve bir tutam sıcak taç yaprağı.

Kuyruklu yıldızların katedecek
Öylesine büyük bir uzayı var ki,

O ne soğukluk, o ne unutkanlık öyle.
Bunun için tabaka tabaka soyulur el kol hareketlerin

Sıcak ve insansı, sonra pembe ışıkları onların
Kanar ve soyulur

Kara bellek kayıpları arasından cennetin
Tanrı lütfu gibi, altıkenarlı, bembeyaz

Kar taneleri gibi gözlerimin, dudaklarımın,
Saçlarımın üstüne düşen,

Hiçbiryere
Dokunup dokunup da eriyen

Bu lambaları, bu gezegenleri,
Niye verdiler bana peki.

6 Kasım 1962

Dedektif

Yedi tepeden, kızıl karıklardan, mavi dağdan
Geçip de içeri daldığında neredeydi o kadın?
Fincanlarını mı yerleştiriyordu? Bu çok önemli.
Pencerede durmuş dinliyor muydu?
O vadide tren çığlıkları yankılanır kancalara takılı canlar gibi.

Ölüm vadisidir o, ineklerin semirmiş olduğuna bakma.
Onun bahçesinde yalanlar nemli ipeklerini silkeliyorlardı.
Ve katilin salyangoz misali, yana meyilli gözleri,
Parmaklarla, o bencillerle yüzyüze gelemiyordu bir türlü.
O parmaklar bir kadını duvara duvara,

Bir cesedi bir pipoya sıkıştırıyor, dumanı da tütüyor.
Burada, mutfakta yanan yılların kokusu bu,
Yalan bunlar, duvarlara asılmış aile fotoğrafları gibi,
Bak bu da bir erkek, gülüşüne bak hele,
Ölüm silahı mı ki? Ama ölen falan yok.

Evde bir kişi bile yok da ondan.
Cila kokusu, pelüş halılar var yalnızca.
Bıçaklarıyla oynayan günışığı bir de,
Radyonun yaşlı bir akraba gibi kendi kendine konuştuğu
Kıpkırmızı bir odada canı sıkılmış bir cani ışık.

Bir ok gibi mi geldi, yoksa bir bıçak gibi mi?
Hangi zehir kullanıldı? Sinirleri tahrip eden,
İnsanı kaskatı kesen ilaçlardan hangisi? Yoksa elektrik mi?
Bu davada ceset yok.
Bu davada ceset söz konusu değil.

Bu bir buharlaşma davası.
Önce ağız, yokluğu ikinci yıl
Rapor edildi. Doymak bilmezdi
Ve ceza olsun diye kahverengi meyveler gibi
Kırışıp kurumaya bırakıldı.

Sıra göğüslerde.
Bunlar daha sertti, iki beyaz taş.
Sütü sarı geliyordu, sonra mavi ve su gibi tatlı.
Dudakları yok değildi, iki çocuk vardı,
Ama kemikleri görünüyordu, ay da gülümsüyordu.

Şimdi de kuru koruda sıra, bahçe kapılarında,
Kahverengi, anaç karıklarda, bütün malikanede sıra.
Havada yürüyoruz Watson.
Fosforla mumyalanmış ay var sadece.
Bir kargadan başka birşey yok ağacın birinde. Not al.

1 Ekim 1962

Ariel'

Karanlıkta durağan.
Sonra kayalardan, uzaklardan
Akar maddesiz mavi.

Tanrının dişi aslanı,
Nasıl bir olduk böyle,
Topukların, dizlerin mili! - Sabahın izi

Yarılır ve geçer, tutamadığım
Boynun kahverengi
Kıvrımına benzer,

Zenci-gözü gibi
Çalı dutları kara
Kancalar atar —

Ağız dolusu kara tatlı kan,
Gölgeler.
Başka birşey

Çeker beni havaya —
Kalçalar, saçlar;
Topuklarımdan kar taneleri.

Beyaz
Tanrıça, giyindiğim —
Cansız eller, cansız katı kurallar.

Ve ben şimdi
Buğdaya köpürüyorum, bir deniz ışıltısına.
Çocugun çığlığı

Duvarda eriyor.
Ve ben
Okum,

Ben uçan kıragı
Kendine kıyası,
Sabahın kazanı, kızıl göze

Göçme dürtüsüyle bir.

27 Ekim 1962

* Şairin atının adı.

Ölüm A. Ş.

Iki, elbette iki tane var.
Artık çok doğal görünüyor —
Başını kaldırıp da hiç bakmayan, şu Blake'inki gibi
Yusyuvarlak ve kapaklı gözlü,
Şu, markası olan

Doğum izini sergileyen —
Kaynar suyun yara izini taşıyan,
Akbabanın çıplak
Bakır pası.
Kırmızı etim ben. Gagası

Yandan yandan şaklıyor: Daha onun olmadım.
Bana fotoğraflarda kötü çıktığımı söylüyor.
Bebelerin hastane buzdolabında
Nasıl da şeker göründüklerini
Soylüyor bana, boyun tarafında

Basit bir fırfır,
Sonra da İyon ölüm-giysilerinin
Yivli süsleri,
Sonra da iki minik ayak.
Ne gülümser, ne de sigara içer.

Öteki yapar bunu,
Saçları uzun ve makuldür.
Alçak
Bir ışıltıya otuz bir çeker,
Sevilmek ister.

Ben tahrik etmem.
Çiçek yapar ayaz,
Kıragı bir yıldız yapar,
Olü çan,
Olü çan.

Birinin canına okundu.

14 Kasım 1962

Üç Müneccim

Suretleri döner durur aptal melekler gibi:
Yüzlerinin ovallerinin narin bomboşluğuna hükmeden
Bir burun ve bir de goz kadar kaba saba birşey yoktur.

Yoktur beyazlıklarının çamaşırlarla bir ilgisi,
Kar, tebeşir ya da benzeri.
Pekâlâ sahicidir onlar: İyiler, Gerçek olanlar —

Kaynamış su kadar sağlığa yararlı ve saf,
Çarpım tablosu kadar sevgisiz.
Çocuk o sırada ince havanın içine gülumsemektedir.

Daha altı ay olmuş dünyaya geleli, şimdiden sallanır
Yastık doldurulmuş bir hamak gibi dört ayağı üzerinde.
Karyolasının başından ayrılmayan Kötülük denen o ağır
düşünce

Onun için bir bel ağrısından daha azdır,
Sevgi ise sütün annesi, kuram yok.
Saşırırlar yıldızlarını, bu kağıtımsı tanrısal yaratıklar.

Lamba kafalı Platon mudur nedir, onun beşiğini isterler.
Bırakın onun yüreğini faziletleriyle hoplatsınlar.
Böyle eş dost arasında hangi kız yeşermiş ki?

17 Ekim 1962

Lesbos

Mutfaktaki kötülük!
Patatesler tıslıyor.
Hollywood'dan aşağı kalır yanı yok, penceresiz,
Floresan ışığı korkunç bir başağrısı sanki bir yanar bir söner,
Utangaç kağıt şeritlenir kapılar için —
Sahne perdeleri, bir dulun bukleleri.
Ve ben, aşk, ben patolojik bir yalancı,
Çocuğum ise — bakın şuna, yüzükoyun nasıl da uzanmış yere,
Ipsiz minicik bir kukla, kaybolmak için tekme atıp duruyor —
Şizofrenin teki bu kadın,
Yüzü al, beyaz, bir panik,
Yavru kedilerini onun pencerenizin önündeki
Bir tür çimento kuyusunun içine gömmüşsünüz,
O kuyuda sıçarlar, kusarlar, bağırır çığırırlar, ama o duyamaz.
Ona dayanamıyorum diyorsun,
Kaltak, hâlâ kız.
Sen kotü bir radyo gibi lambalarını patlatmışsın
Kurtulmuşsun insan seslerinden, tarihten,
Yeninin parazitimsi gürultüsü.
Bana kedi yavrularını boğ diyorsun. Ne pis kokuyorlar!
Kızımı boğmamı söylüyorsun.
İkisinde delirirse, on yaşında boğazını keser nasıl olsa.
Bebek, şişko salyangoz, turuncu
Marleyin cilalı baklavalarından gülümsuyor.
Yiyesin gelir onu. Bir oğlan.
Kocandan hayır yok diyorsun.
Yahudi anası onun tatlı cinselliğini inci gibi koruyor.
Senin bir bebeğin var, benim iki.
Cornwall açıklarında bir kayada oturup saçımı taramalıyım.
Kaplanderisi pantalon giymeli, aşk yaşamalıyım biriyle.
Bir başka yaşamda karşılaşmalıyız, havada buluşmalıyız,
Sen ve ben.

O sırada yağ kokuyor ortalık, bebek boku kokuyor.
En son aldığım uyku hapı yüzünden sersemlemişim,
ahmaklaşınışım.
Sanki pişen yemeğin dumanında, cehennem dumanında
Yüzüyor kafamız, zehirli iki zıt yaratık,
Kemiklerimiz, saçlarımız.
Ben sana Öksüz derim, öksüz. Hastasın sen.
Güneşten ülser olursun, rüzgârdan verem.
Bir zamanlar güzelmişsin.
New York'ta, Hollywood'da erkekler sana
"Vay be, yavrum, var mı senin gibisi" derlermiş.
Bu heyecan için oynadın durdun, oynadın durdun.
İktidarsız koca bir kahve için pelte gibi çıkar dışarı.
Onu içerde tutmaya çalışırım,
Şimşekler çakınca işe yarayacak eski bir direk gibi,
Senin açıklarında gökyüzü dolusu asit banyolarına karşı.
Plastik çakıl taşlı tepeden aşağı savurur atar onu
Troleybüs arşı. Kıvılcımları mavi.
Mavi kıvılcımlar saçılır,
Kuvars gibi milyonlarca parçaya bölünür.
Ah mücevher! Ah kıymetlim!
O gece ay, hasta hayvan,
Sürükleyip kan torbasını
Rıhtım ışıklarının üstünden aşırdı.
Sonra eski haline döndü,
Sert ve ayrı ve beyaz.
Kumlar üstündeki kefeki parıltısı ödümü kopardı.
Avuç dolusu topladık durduk, sevdik onu,
Hamur gibi yoğurduk, melez bir beden gibi,
İpek kum taneleri.
İtin teki itten beter kocanı kestirdi gözüne. O da meyletti.

Suskunum simdi, nefrete
Batmışım boğazıma dek,
Ahmaklastım, ahmak.
Konusmuyorum.
Sert patatesleri iyi elbiseler gibi koyuyorum bavula,
Bebekleri koyuyorum,
Hasta kedileri koyuyorum.
Ah kezzap çanağı,
Sevgi dolusun aslında. Kimden nefret ettiğini biliyorsun.
Topunu ve zincirini kucaklamış denize açılan
Kapıdan aşağı, o kapıdan içeri girer deniz, siyah ve beyaz,
Sonra da kusar gerisin geri.
Her allahın günü, canla doldurursun onu, testi doldurur gibi
Oyle bitkinsin ki.
Sesin kulağımda küpe,
Kanat çırpar soğurur, kan delisi yarasa.
İşte bu kadar. İşte bu kadar.
Mutsuz cadı, kapıdan
Bakar durursun. "Her kadın bir fahişedir.
Iletişim kuramıyorum."

Bakıyorum da sevimli dekorun
Bir bebegin yumrugu gibi
Ya da bir şakayık gibi üstüne kapanıyor,
O deniz tatlım, o kleptoman.
Hâlâ hamım.
Bak, geri de gelebilirim.
Yalanlar ne işe yarar bilirsin.

Karşılasmayacağız bir daha, şu Zen cennetinde bile senin.

18 Ekim 1962

Öteki

Dudaklarını silerek giriyorsun içeri.
Eşikte dokunulmadık ne bıraktım acaba —

Beyaz Nike mi bu
Akıp duran, duvarlarım arasından?

Bir et çengeli gibi, gülümseyerek,
Kendi parçalarının yükünü üstleniyor mavi şimşek.

Polisler sever seni, herşeyi itiraf edersin.
Parlak saçlı, siyah ayakkabılı, eskimiş plastik,

Bu kadar dalavereli mi benim yaşamım?
Goz halkalarını bunun için mi kocaman açıyorsun?

Bunun için mi terkediyor havadaki toz zerreleri?
Toz zerreleri değil onlar, kan kürecikleri.

Çantanı aç. O berbat koku da ne?
Örgün, kendini

Kendisine kancalamakla meşgul,
Yapış yapış karamelaların onlar.

Duvarımda başın asılı.
Mavi-kırmızı ve şeffaf göbek bağları

Oklar gibi haykırır karnımdan, ve ben bunlara binerim.
Ah ay haresi, ah hasta olan,

Çalıntı atlar ve yasak ilişkiler
Çevreler mermerden bir rahmi.

Nereye gidiyorsun böyle
Soluğu mil kateder gibi emdikten sonra?

Kükürtlü zinalar kederlenir bir düşte.
Soğuk cam, kendimle kendim arasına

Nasıl da sıkıştırırsın kendini.
Bir kedi gibi tırmalarım.

Akan kan kara meyvedir —
Bir etki, bir kozmetik.

Gülümsersin.
Hayır, ölümcül değil.

2 Temmuz 1962

Ölmeye Durduk

Bir fren sesi.
Yoksa bir doğum çığlığı mı bu?
İşte geldik, olu damlanın üstunde sallana sallana
Amcam, pantolon fabrikası Şişko, milyoner.
Ve sen buz kesmişsin, yanımda oturuyorsun koltuğunda.

Tekerler, iki lastik tıtıl, tatlı kuyruklarını ısırıyorlar.
Ispanya mı oradaki?
Kırmızı, sarı, kıvrım kıvrım ve iç geçiren iki tutkulu
Sıcak metal, ne biçim manzara bu?
İngiltere değil, Fransa değil, Irlanda değil.

Şiddet dolu. Ziyarete geldik buraya,
Bir yerlerde Allahın cezası bir bebek ağlıyor.
Havada hep domuzun dölü bir bebek var.
Günbatımı diyebilirim ona, ama
Kim duymuş günbatımının böyle uluduğunu?

Yedi çenene gömülmüşsün, pastırma gibi kımıltısız.
Ne sanıyorsun sen beni
Amca, amca?
Elinde hançeriyle hüzünlü Hamlet mi?
Hayatını nereye saklarsın?

Bir kuruş mu, bir inci mi —
Senin canın, ha senin canın?
Zengin guzel bir kız gibi alır götürürüm onu,
Kapıyı açıp arabadan çıkıveririm olur biter
Sonra da Cebelitarık'ta havada yaşarım, havada.

19 Ekim 1962

Ekim Gelincikleri

Böyle dansları bu sabah güneş bulutları bile beceremez.
Ne de ambulanstaki kadın, kızıl kalbi mantosundan fırlayıp
Böylesine inanılmaz çiçeğe duran —

Melon şapkaların altında dalıp gitmiş gözlerde
Karbon monoksitlerini
Solgun solgun ve yalım yalım ateşleyen

Bir gökyüzünün
Hiç mi hiç beklenmedik
Bir armağanı, aşk armağanı bunlar.

Aman Tanrım, ben neyim ki
Kırağılı bir ormanda, mısır çiçeklerinden bir şafakta
Açılır haykırır durur bu merhum ağızlar.

27 Ekim 1962

Susma Cesareti

Topa karşın, kapalı ağzın cesareti!
Pembe ve sakin çizgi, bir solucan, güneşleniyor.
Arkasında kara halkalar, zulüm halkaları,
Ve bir gökyüzünün zulmü, onun çizgili beyni.
Halkalar döner durur, duyulsun isterler sesleri —

Alçaklık öyküleriyle doludurlar.
Alçaklık, kötüye kullanmalar, terketmeler ve ikilik,
İğne oyuğunda gezinir durur,
İki karanlık kanyon arasındaki gümüş hayvan,
Harika bir cerrah, şimdi bir dövmeci,

Aynı mavi kederleri, yılanları, bebekleri, meme uçlarını
Deniz kızlarının ve iki bacaklı rüya kızlarının üstüne
Kazır ha kazır hiç durmadan.
Cerrah suskun, konuşmuyor.
Fazlasıyla ölüm görmüş, avuçları dolmuş ölümle.

Böyle döner beynin halkaları, topun agzı gibi.
Sonra bir de şu antika tahra var, dil,
Yorulmak bilmez, mor. Kesilip atılsa mı ki?
Dokuz kuyruğu var, tehlikeli.
Hele havada gürleyen o ses yok mu, başlamaya gorsün!

Yok, yok, o dili de asmışlar kütüphanede
Rangoon'un gravürleri yanına ve tilki başlarının,
Susamuru başlarının, ölü tavşan başlarının yanına koymuşlar.
Harika bir nesne —
Zamanında neler delmiştir neler.

Ama ya o gözler, o gözler, o gözler?
Aynalar öldürebilir ve konuşabilir, izlemekten başka
Birşey yapamadığımız işkencelerin olduğu korkunç odalardır
onlar.
Bu aynada yaşamış yüz, ölü bir adamın yüzüdür.
Gözler için tasalanmayın —

Ak ve utangaç olabilirler, gammaz değildir onlar,
Boğum boğumdur onların ölüm ışınları
Adı unutulmuş bir ülkenin bayrakları gibi,
Dağlar arasında iflas etmiş
İnatçı bir bağımsızlık,

2 Ekim 1962

Nick ve Şamdan

Ben bir madenciyim. Işık mavi yanıyor.
Mumlu sarkıtlar
Damlıyor ve donuyor, yırtıyor

Topraktan rahmi
Ölü can sıkıntısından dışarı terliyor.
Kara yarasa havaları

Sarıp sarmalıyor beni, paçavra şallar,
Soğuk soykırımlar.
Erik gibi kaynak yapıyorlar bana.

Kalsiyum dikitlerinden
O tanıdık mağara, tanıdık yankıcı.
Semenderler bile beyazdır,

Şu kutsal herifler.
Ya balıklar, balıklar —
İsa! buz kalıpları

Bıçak zaafı
Canlı ayak parmaklarımdan
İlk Kömünyonunu içen

Bir piranha dini.
Şamdan
Yutkunur ve küçük rakımını tazeler,

Sarıları yüreklendirir.
Ah canım benim, nasıl geldin sen buraya?
Ah uykuda bile

Buzulmuş duruşunu
Anımsayan Cenin.
Sende tertemiz

Işıldıyor kan, yakutum benim.
Uyandığın
Bu acı senin değil.

Aşk, aşk
Mağaramızı güllerle donattım,
Yumuşak halılarla —

Victoriana'nın sonuncusu.
Bırak yıldızlar
Karanlık adresine düşsün dikine,

Bırak sakat bırakan
Civamsı atomlar
O berbat kuyuya damlasın,

Uzamların kıskanarak yaslandığı
Tek somutluk sensin.
Sen ahırdaki bebeksin.

29 Ekim 1962

Berck-Plage*

(1)

İşte bu deniz, sonra bu büyük muallak.
Güneşin yara lapası nasıl da cezbeder iltihabımı.

Beti benzi atmış kızların kepçeyle buzluktan aldıkları,
inanılmaz
Renklerde şerbetler, kavrulmuş ellerde dolaşıyor havada.

Ortalık neden bu kadar sessiz, ne gizliyorlar?
İki bacağım var ve gülümseyerek hareket ediyorum.

Kumlu bir pedal öldürüyor titreşimleri;
Kilometrelerce uzaklığa uzanıyor, büzülmüş sesler

El sallıyorlar koltuk değneksiz, eski boyutlarının yarısı kadar.
Bu kel yüzeylerin haşladığı gözün çizgileri,

Bumerang gibi demir atmış esneklik, sahibinin canını yakıyor.
Kara gözlükler takıyor olmasına şaşmalı mı?

Kara bir cüppeyi taklit edişine şaşmalı mı?
İşte geliyor bizimki, sırtlarını ona dayamış

Uskumru toplayıcıları arasında.
Onlar kara, yeşil mezar taşlarını bir bedenin parçaları gibi
tutuyorlar.

Bunları kristalize eden deniz,
Sürünerek uzaklaşıyor, yılanlarla dolu, acıyla tıslıyor uzun
uzun.

* [Fr.] Berck Plajı (ç.).

(2)

Bu kara çizme acımaz kimseye.
Niye acısın ki, cansız bir ayağın cenaze arabası o,

Kitabının dibini kurşunla kaplayan
Bu papazın yüksek, ölü, parmaksız ayağı,

Kıvrılmış baskısı manzara gibi kabarmış önünde.
Kum tepeciklerinde saklanır ayıp bikiniler,

Memeler ve kalçalar bir pamuk helvacısının minicik
Kristalli şekeri, gıdıklar ışığı,

O sırada yeşil bir göl gözünü açar,
Yuttuğu şeyden midesi bulanmıştır —

Kaslar, imgeler, çığlıklar. Beton sığınaklar arkasında
Birbirine yapışık iki aşık ayrılırlar.

Ah o beyaz deniz çanak çömlekleri,
Vantuz çekilmiş iç geçirmeler, boğazdaki tuz —

Ve izleyiciler, titrer,
Sakin bir zehirden geçmiş

Upuzun bir kumaş gibi çekilir ucundan,
Bir yas giysisi, mahrem organlar gibi kıllı.

(3)

Otelin balkonunda şeyler ışıldıyor.
Şeyler, şeyler —

Borulu çelik tekerlekli sandalyeler, aliminyum koltuk
değnekleri.
Bu nasıl tuz tadı. Üstüne yapışmış midyelerden

Leke leke bu dalgakıranın ötesinde neden yürüyeyim ben?
Beyazlar içinde refakatçi bir hemşire değilim ki ben,

Bir gülümseme değilim.
Ellerinde kancalar, çığlık çığlığa birşeyler arıyor bu çocuklar,

Ve kalbim onların korkunç hatalarını saramayacak denli küçük.
Bu bir erkeğin yan tarafı: kızıl kaburgaları,

•

Sinirleri ağaçlar gibi fışkırıyor, bu da cerrah:
Aynamsı bir göz —

Bilginin bir yüzü.
Bir odada, çizgili bir şiltenin üstünde

Yaşlı bir adam yok oluyor.
Karısının ağlamasının da bir faydası yok.

Sarı ve değerli, göz taşları da nerede?
Ya o dil, o külden safir.

(4)

Kagıt fırfır içinde bir dugün pastası suratı.
Nasıl da üstün şimdi o.

Bir azizi sahiplenmek gibi.
Kanatlı kepleri içinde hemşireler artık o kadar güzel değil;

El değmiş gardenyalar gibi kararıyorlar.
Yatak duvardan yuvarlanmış.

Bu tastamam olacak olandır. Rezalet.
İçinden pudralı, böylesine bembeyaz ve manşetsiz ucunun

Çıktığı bu yapışkan çarşafın altında
Giydiği pijama mı yoksa bir takım elbise mi?

Çenesini bir kitapla desteklediler, kaskatı kesilene değin,
Sonra titreyen ellerini kavuşturdular: hoşçakalın, hoşçakalın.

Şimdi yıkanmış çarşaflar güneşte uçuşuyor,
Yastık kılıfları tatlanıyor.

Bu bir lütuf, bu bir lütuf:
Sabun renkli meseden uzun tabut,

Tuhaf tabut taşıyıcıları ve ham tarih
Nefis bir sükunetle nakşediyor kendisini gümüşe.

(5)

Gri gökyüzü alçalıyor, tepeler yeşil bir deniz gibi
Çok uzaklarda kat kat olmuş akıyor, çukurlarını gizliyor,

Karısının düşüncelerinin içinde salındığı çukurlar —
Elbise ve şapka ve porselen ve evli kızlarla dolu

Kullanışlı kör gemiler.
Taş evin salonunda

Açık pencere yüzünden bir perde titriyor,
Acınası bir mum titriyor ve damlıyor.

Ölü adamın dili bu: unutmayın, unutmayın.
Nasıl da uzaklarda şimdi, hareketleri

Oturma odasının onu çevreleyen eşyaları gibi, dekor gibi.
Soluk benizler toplanıyor —

Soluk eller ve komşu yüzler,
Uçan irisin neşeli solgunlugu.

Hiçliğe uçup gidiyorlar:unutmayın bizi.
Belleğin boş sıraları taşlara, mavi damarlı mermer cephelere,

Ve bardaklar dolusu fulyalara göz gezdiriyor.
Burası öyle güzel ki: burada durulmalı işte.

(6)

Nasıl da kendiliğinden tombul bu ıhlamur yaprakları! —
Budanıp yeşil toplara dönen ağaçlar kiliseye doğru yürüyor.

Papazın havaya karışıp giden sesi
Karşılıyor cesedi giriş kapısında,

Ona hitap ediyor, tepeler ölü çanın notalarını yuvarlıyor;
Buğday ve işlenmemiş toprak ışıldıyor.

O rengin adı ne? —
Şekilli duvarların eski kanını iyileştiriyor güneş,

Kesik kol ve bacak çotuklarının, yanmış yüreklerin eski kanını.
Kara bir defteri ve üç kızıyla dul kadın,

Çiçekler arasında gerekli,
Katlıyor yüzünü, halis kumaş gibi,

Bir daha serilmemek üzere.
O sırada, esirgenmiş gülümsemelerden kurtlanmış gökyüzü,

Geçiyor, bulut ardına bulut.
Ve gelin çiçekleri bir tazelik feda ediyor,

Ve cansız bir yerde gelindir can,
Damatsa kızıl ve unutkan, özelliksiz.

(7)

Bu arabanın camının arkasında
Dünya mırlıyor, kapatılmış ve narin.

Ben ise karalara burünmüşüm, sakinim, küçük viteste
süzülüyorum
Yukarı doğru, at arabasının arkasında, kalabalığın bir üyesiyim.

Papaz da bir tekne,
Dokusu ziftli, üzgün ve durgun,

Çiçeklerle bezenmiş arabanın üstündeki tabutun peşinden
gidiyor güzel bir kadın gibi.
Memelerden, göz kapaklarından ve dudaklardan bir yığın

Akın ediyor tepeye.
Sonra, demir çubuklarla çevrilmiş avludan çocuklar

Eriyen ayakkabı boyalarını kokluyorlar,
Yüzleri sus pus ve usul,

Gözleri harika birşeye
Açılıyor —

Çimenlerde altı tane yuvarlak kara şapka ve dörtgen bir tahta,
Bir de çıplak ağız, kıpkırmızı ve tuhaf.

Bir an için gökyüzü çukura plazma gibi iniyor.
Hiç umut yok, vazgeçilmiş.

30 Haziran 1962

Güliver

Gövdenin üstünden geçiyor bulutlar
Yükseklerden, yükseklerden ve buza benziyorlar
Ve birazcık da yassı, sanki görünmez

Bir cam üstünde gezinmişler gibi.
Kuğuların tersine,
Yansımaları yok;

Senin tersine,
Ip falan yok uçlarına takılı.
Hepsi serin, hepsi mavi. Senin tersine —

Sen, gözlerini göğe dikmiş
Sırtüstü uzanmışsın,
Örümcek adamlar minik, minicik zincirlerini

Sarmış dolamış, kıskıvrak yakalamışlar seni,
Rüşvetleri —
Dolu dolu ipek.

Nasıl da nefret ediyorlar senden.
Parmaklarının vadisinde sohbet ediyorlar, onlar yeri
Ölçen tırtıldır. Onlar uyutur dolaplarında seni,

Bu ayak parmağı, şu ayak parmağı, kutsal bir emanet.
Uzak durun!
Yedi fersah geri durun, hani Crivelli'de

Donüp duran şu mesafeler gibi, dokunulmaz.
Bırakın bu göz bir kartal olsun,
Bu dudağın gölgesi bir uçurum.

6 Kasım 1962

Oraya Varmak

Ne kadar uzak?
Ne kadar uzak şimdi?
Tekerlerin dev goril içleri
Kımıldıyor, hayretten hayrete düşürüyorlar beni —
Krupp'un korkunç
Beyinleri, kara agızları güllenin
Dönüyor, ses
Burda Yok! diye patlıyor, top gibi.
Geçmem gereken yer Rusya, bir savaş var gene.
Yük vagonlarının samanları arasından
Usulca sürüklüyorum gövdemi.
Şimdi rüşvet vaktidir.
Ne yer tekerler, arklarına
Tanrılar gibi bağlanmış bu tekerler,
Iradenin gümüş yuları —
Merhametsiz. Hele o gururları!
Tanrıların bütün bildiği varış noktaları.
Ben bir mektubum postakutusunda —
Bir isme uçuyorum, iki goze.
Ateş olacak mı, ekmek olacak mı orada?
Burası oyle çamurlu ki.
Bir tren istasyonu, musluk suyuna
Tutkun hemşireler, peçeler, manastırdaki peçeler,
Yaralılarına dokunuyorlar,
Bir sürü erkek, kanları hala ileri ileri diye atıyor,
Bitmek tükenmez çığlıkların geldiği çadırların
Dışında küme küme bacaklar, kollar —
Oyuncak bebeklerden bir hastane.
Ya o adamlar, pistonların, bu kanın
Bir mil daha ileri, bir saat daha ileri attığı
Bu adamlardan ne kalmış geriye —
Kırık oklar hanedanı!

Daha ne kadar var?
Ayaklarımda çamur,
Kalın, kızıl ve kaygan. Benim yükseldiğim
Bu toprak Adem'in tarafından, kederler içindeyim.
Çözemiyorum kendimi, trense hala tütüyor.
Tütüyor ve soluk alıyor, dişleri
Bir şeytanın dişleri denli hazır fır dönmeye.
Sonunda bir dakika var
Bir dakika, bir kırağı tanesi.
Ne kadar uzak?
Öyle küçük ki
Gideceğim yer, bu engeller niye peki —
Bu kadının gövdesi,
Kömürleşmiş etekler ve dinibütünlerin
Çelenkli çocukların yas tuttuğu ölüm maskesi.
Şimdi de patlamalar
Gökgürültüsü ve toplar.
Ateş var aramızda.
Havanın orta yerinde olsun
Yok mu huzurlu bir yer şöyle,
El değmemiş ve el değmez.
Tren sürüklüyor kendisini, çığlık çığlığa —
Varacağı yer için kudurmuş
Bir hayvan,
Kanlekesi,
Yalımların sonundaki yüz.
Böcek kozaları gibi gömeceğim yaralıları,
Sayacağım ölüleri, gömeceğim.
Bırakın debelensin ruhları bir çiğ tanesinde,
Yolumda bir tütsü.
Beşik vagonlar sallanıyor.
Ve ben, çıkıp bu eski sargılardan,
Bu can sıkıntılarından, bu eski suratlardan

Sana doğru atıyorum adımımı Unutkanlık Irmağı'nın kara
vagonundan,
Safım bir bebek kadar.

6 Kasım 1962

Medusa

Taştan ağız-tıkaçlarının şu toprakdilinin açıklarında
Ak sopalarla dönen gözler,
Denizin tutarsızlıklarını kavuşturuyor kulaklar,
Cesaret kıran kafanı koruma altına almışsın — top-Tanrı,
İnsafların merceği,

Yardakçılarının yabanıl hücreleri
Omurgamın gölgesine seyrüseferde,
İtip geçiyorlar, kalpler gibi,
Tam ortası al al lekeli, binmiş de yolculuğun
En yakın noktasına giden çalkantılı dalgasını,

İsa misali saçlarını çekiştiriyor.
Kaçtım mı acaba?
Aklım sana sarmaş dolaş,
Midyeler kaplı eski gobeğin, Atlantik palamarı,
Öyle görünüyor ki, kendini mucize kabilinden tamir etmiş
korumuş.

Neyse, sen hep oradasın,
Hattımın öbür ucundaki titrek soluk,
Benim su değneğime doğru sıçrayan
Su kıvrımı, göz alıcı ve şükran dolu,
Dokunuyor ve emiyorsun.

Ben çağırmadım ki seni.
Ben seni çağırmadım ki.
Yine de, yine de
Denizden buharlaştın sen bana doğru,
Şişko, kırmızı, tepişen aşıkları

Felc eden etene.
Küpe çiçeğinin kan çanlarından
Soluklarını sıkıp çıkaran
Kobra ışığı. Bana hiç soluk kalmadı,
Cansız ve beş parasızım,

Fazlasıyla ortalığa dokulmuşum, X-ışınları gibi.
Sen kendini ne sanıyorsun?
Bir Komünyon ekmeği mi? Zırlak Meryem mi?
Ben senin bedeninden hiçbir parça koparmayacağım dişlerimle,
Benim içinde yaşadığım şişe,

Iğrenç Vatikandır, Vatikan.
Canımdan bezmişim bu sıcak tuz yüzünden.
Haremagaları kadar yeşil dileklerin
Günahlarıma tıslatıyor çatal dilini
Geri çekil, geri çekil, yılanbalığımsı dokunaç!

Hiçbir şey yok aramızda.

16 Ekim 1962

Peçe

Yeşim —
Kenarın taşı,
Yeşil Adem'in

Kederler içindeki yanı, ben
Gülümsüyorum, bacak bacak üstüne atmışım,
Heyecan verici,

Açıklıklarımın yerlerini değiştiriyorum.
Öyle değerli ki!
Guneş bu omzu nasıl da parlatıyor!

Hele bir de
Ay, benim
Yorulmak bilmez kuzenim

Yukselip kanserli pislikleriyle
Ağaçları sürükleyince —
Küçük çalımsı polipler

Küçük ağlar,
Benim görünürlerim saklanır.
Bir ayna gibi ışıldarım.

Bu yüzünde damat bey gelir
Aynaların kralı!
Bu ipek perdeler

Bu hışırtılı müştemilat
Arasında yol gosterdiği kendisidir.
Ben soluk alırım ve ağız peçesi

Perdesini kımıldatır
Gözüm
Peçe

Gökkuşağından bir süs.
Onunum ben.
Yokluğunda bile

Onunum ben.
Kendi imkansızlar kınımda
Döner dururum,

Paha biçilmez bu
Muhabbet kuşları papağanlar arasında sessiz!
Ah çenebazlar

Kirpik bekçileri!
Bir tüy düşüreceğim,
Tavus kuşu gibi.

Dudak bekçileri!
Bir nota
Düşüreceğim

Bütün gün uçan hava
Avizesini
Kırıp dökecek

Kristalleri
Bir milyon cahil.
Bekçiler!

Bekçiler!
Üstüne ustluk, bir sonraki adımında
Düşüreceğim

Bırakacağım kendimi—
Yürek gibi sakladığı
Minik kuyumlu bebekten —

Dişi aslan,
Banyodaki çığlık,
Deliklerin pelerini.

29 Ekim 1962

Ay ve Porsuk Ağacı

Zihnin ışığı bu, soğuk ve gezegenimsi.
Zihnin ağaçları kara. Işığı mavi.
Çimenler acılarını ayaklarıma bırakıyorlar, Tanrıymışım gibi,
Ayak bileklerimi iğneliyor, tevazularını fısıldıyorlar.
Dumansı, uçucu sisler mesken tutmuş
Evimden bir sıra mezartaşıyla ayrılmış bu yeri.
Gidecek yer neresi kaldı, göremiyorum işte.

Kapı falan değil ay. Kendi halinde bir surat işte,
Parmak boğumu denli beyaz ve son derece sinirli.
Karanlık bir suç gibi sürükler denizi peşinden; sessizdir
O sesi şeklinde esner tastamam umutsuzluguyla sessiz. Ben
burada oturuyorum işte.
Pazarları iki kez, çanlar hayrete düşürür gökyüzünü —
Sekiz dil olumlar Miraçı.
Sonunda, adlarını haykırırlar akılları başlarında.

Porsuk ağacı yukarı dikmiş başını. Şekli Gotik.
Arkasından gözler kalkarsa havaya, bulur ayı.
Ay benim annem. Meryem gibi tatlı değildir.
Küçük yarasalar ve baykuşlar üşüşür dışarı mavi
elbiselerinden.
Ah, nasıl isterdim şefkate inanmayı —
Mumlarla yumuşatılmış, yumuşak gözlerini
Özellikle benim üstüme eğmiş, tasvirdeki yüz.

Uzun ince bir yoldayım. Mavi, gizemli bulutlar
Çiçek açmış yıldızların yüzlerinin üstünde.
Kilisenin içinde, bütün azizler hüzünlü olacak,
Soğuk sıralarda narin ayakları üzerinde sallanıyorlar,
Kutsallıktan kaskatı kesilmiş elleri, yüzleri.
Ay bunların hiçbirini görmez. Keldir ve yabanıl.
Porsuk ağacının mesajı ise karanlıktır—kapkaranlık ve sessizlik.

22 Ekim 1961

Doğum Günü Armağanı

Bu da ne, bu peçe ardındaki, çirkin mi, güzel mi?
Titriyor, göğüsleri var mı, ya kenarları var mı?

Eminim yoktur bir benzeri, eminim tam istediğim şey bu.
Sessiz sedasız yemek pişirirken, bana baktığını, düşündüğünü
duyumsarım

"Bu mu huzuruna çıkmam gereken?
Bu mu seçilmiş olan, mor göz oyukları ve bir yara izi yüzünde?"

Unu ölçen, artanları koparıp atan,
Hep boyun eğen kurallara, kurallara, kurallara.

Meryem'e gelen tebliğe inanan bu mu?
Aman Tanrım, ne gülünç!'

Ama titriyor bu, durmuyor ve sanırım beni istiyor.
Kemik ya da inci bir düğme istese aldırmazdım.

Zaten bu yıl, hediye falan istemiyorum.
Hem zaten ben kazara hayattayım.

O gün bir yolunu bulur kendimi memnuniyetle öldürürdüm.
Şimdi ise bu peçeler, perdeler gibi titreyen peçeler,

Ocak ayında bir pencerenin yarı şeffaf satenleri
Bebek yatakörtüsü gibi beyaz ve ölü solukla ışıldayan. Ah
fildişi!

Oradaki bir filin dişi olmalı, bir hayalet sütun.
Ne olduğu umrumda değil, anlamıyor musunuz?

Onu bana veremez misiniz?
Utanmayın — Aldırmam küçükse bile.

Cimri olmayın, alçaklığa hazırım ben.
Oturalım hele bir başına, birer yanına, hayran olalım

Parıltısına, perdahına, aynamsı özelliğine.
Son akşam yemeğimizi yiyelim ustunde, bir hastane tabagı gibi.

Onu bana niye vermeyeceğini biliyorum,
Ödün kopuyor

Sanki bir çığlık atıp batacak dünya, başınla birlikte,
Kabartma süslü, pirinçten, antika bir kalkan,

Torununun torunlarına kalacak bir mucize.
Korkma, oyle degil.

Onu alıp bir kenara çekileceğim sessizce.
Açtığımı bile duymayacaksın, kağıt hışırtısı olmayacak,

Kurdelası düşmeyecek, sonunda çığlık da atılmayacak.
Bana bu nezaketi göstermeyeceksin biliyorum.

Peçeler günlerimin canına nasıl okuyor bir bilseydin.
Senin için onlar yalnızca şeffaf şeyler, temiz hava.

Fakat tanrım, bulutlar pamuk gibi.
Sürüsüne bereket. Karbon monoksit onlar.

Tatlı tatlı solurum içime,
Damarlarımı görünmeyenlerle doldururum, yaşamımdan

Yıllar atan milyonlarca olası zerreciklerle.
Sen bu durumda gümüş-giysilisin. Ah hesap makinesi —

Birşeyi bırakmak, hepten bırakmak senin için olanaksız mı?
Her parçayı morla mühürlemen şart mı,

Öldürebilecegin herşeyi oldürmen şart mı?
Bugün senden yalnızca bunu istiyorum ve senden başkası
veremez onu bana.

Penceremde duruyor öyle, gökyüzü denli büyük.
Şiltelerim arasından soluk alıyor, dökulmüş yaşamların

Pıhtılaşıp tarihe katılaştığı soğuk ölü merkez.
Postayla gelmesin lütfen, parmaklana parmaklana.

Şifahen de gelmesin, hepsi elime geçene kadar
Altmışıma gelmiş olurum, onu kullanmaya halim kalmaz.

Peçeyi, peçeyi, peçeyi indir yeter.
Ölüm olsaydı o

Onun derin yerçekimine, zamansız gözlerine hayran olurdum.
Ciddi olduğunu bilirdim.

Soylu bir tarafı olurdu, bir doğumgünü olurdu o zaman.
Ve bıçak oymazdı da, bir bebeğin ağlaması gibi

Saf ve temiz girerdi,
Ve evren yanıbaşımdan kayıverirdi.

30 Eylül 1962

Kasımda Gelen Mektup

Aşk, ansızın
Döner dünya, renk degiştirir. Sokak ışıkları
Sıçan kuyrukları boyunca parçalanır
Sabahın dokuzunda sarı salkım keseleri.
Burası Kuzey Kutbu.

Bu küçük kara
Daire, sarımsı ipek çimenleriyle — bebek saçı.
Bir yeşil var havada,
Yumuşak, leziz.
Sevgiyle kesiyor hızımı.

Kızarıyorum ve sıcak basıyor beni.
Sanırım müthiş olabilirim,
Öyle aptalca mutluyum ki,
Wellington çizmelerim
Güzelim kızılın içinde vıcık vıcık.

Burası benim malım.
Günde iki kez
Arşınlıyorum, yemyeşil
Taraklı hunhar kutsallığı,
Saf demir,

Ve eski cesetlerin duvarları.
Seviyorum onları.
Tarih gibi seviyorum onları.
Elmalar golden,
Bir düşleyin hele —

Yetmiş ağacım
Koyu gri bir ölüm çorbasında
Tutuyor altın kırmızısı toplarını,
Milyonlarca
Yaprakları metal ve soluk soluğa.

Ah aşk, ah müzmin bekâr.
Benden başka kimse
Yürümez beline kadar bu ıslaklığı.
Yerine doldurulamaz
Altınlar kanar ve derinleşir, Termopile'nin ağızları.

11 Kasım 1962

Amnezi

Yararı yok, yararı yok, şimdi "Tanı!" diye yalvarmanın.
Ancak pürüzleri giderilir, böylesine büyük güzel bir boşlugun.
Ad, ev, araba anahtarları,

Küçük oyuncak kadın —
Silinmiş, ah, ah.
Dört bebek, bir de fırın!

Solucan boyunda hemşireler ve miniminnacık bir doktor
Rahatını saglar onun.
Eskiden olup bitnler

Soyulur gelir derisinden.
Bok çukurunu boylasın hepsi!
Dokunmaya cesaret edemediği

Kızıl kafalı kızkardeşi gibi kucaklıyor yastıgını,
Bir yenisini düşluyor —
Çorak, hepsi çorak!

Başka bir renkte üstelik.
Nasıl da gezecekler, gezecekler, gezecekler,
Erkekkardeş-kızkardeşliklerinden kıvılcımlanan manzara

Bir yıldız kuyruğu doguracak!
Hele para, hepsinin meni sıvısı.
Hemşirenin biri yeşil bir içecek getirir,

Bir başkası mavi.
Yıldızlar gibi yükselirler her iki yanından.
Iki içki de alevlenir ve köpürür.

Ah kızkardeşim, annem, karım,
Tatlı Unutkanlık Irmağı'dır benim hayatım.
Asla, asla, asla dönmeyecegim eve.

21 Ekim 1962

Rakip

Sana benzerdi ay, gülümsese.
Güzel birşeyle aynı izlenimi
Bırakıyorsun, ama yokedici.
Işık odünç almada yok siz ikiniz üstüne.
O-sesli ağzı dünyaya kederlenir; seninkinin umrunda değil,

Senin ilk yeteneğin herşeyden taş yapabilmektir.
Bir anıtkabre uyanıyorum; sen buradasın,
Parmaklarını mermer masaya tıklatıyorsun, sigara arıyorsun,
Bir kadın gibi garez dolusun, ama o denli gergin değil.
Yanıtlamaz birşey söylemeye can atıyorsun.

Ay da aşağılar etkisi altındakileri,
Ama gündüz vakti gülünçtür.
Öte yandan senin tatminsizliklerin,
Ne güzel, hiç aksamadan çıkar posta kutumdan,
Siyah ve beyazdır, karbon monoksit gibi yayılır.

Bir gün yok ki senden haber gelmesin,
Belki Afrika'da geziyorsun ama beni düşünüyorsundur.

Temmuz 1961

Babacığım

Yok, artık bir işe yaradığın yok.
Tam otuz yıl zavallı
Kanı çekilmiş bir ayak gibi
İçinde yaşadım senin kara kundura,
Ancak bir soluk, ancak bir Hapşu.

Babacığım, öldürmek zorundaydım seni.
Ben zaman bulamadan ölüverdin...
Mermer gibi ağır, bir torba dolusu Tanrı,
San Fransisco ayıbalığı gibi kocamandı
Bir ayak tırnağın, iğrenç anıt,

Hele o çılgın Atlantik sularındaki kafan
Güzelim Nauset[1] açıklarında mavi sulara
Fasulye yeşili akıtırdı.
Dua ederdim iyileşesin diye.
Ach, du.[2]

Alman dilinde, savaş, savaş, savaş
Silindirinin yerle bir ettigi
O Polonya kentinde.
Herkes bilir bu kentin adını.
Polonyalı dostum

Bir iki düzine var diyor.
Bu yüzden nereye ayak bastın,
Kök saldın, hiç bilemem.
Hiç konuşamadım ki seninle.
Dilin yapıştı kaldı damağıma.

Dikenli tellere takıldı kaldı.
İch, ich, ich, ich,[3]
Güçlükle konuşurdum.
Her Alman'ı sen sanırdım.
Hele o yüz kızartıcı dilin

Bir lokomotif, beni bir Yahudi gibi
Çuf çuf alıp götüren lokomotif.
Dachau'ya, Auschwitz'e, Belsen'e.[4]
Yahudi gibi konuşmaya başladım.
Sanırım pekala bir Yahudi olabilirim.

Tyrol'ün[5] karları, Viyana'nın temiz birası
O kadar da saf ya da gerçek değildir.
Çingene ninelerim ve acayip talihim
Ve fal kağıtlarımla, falkağıtlarımla
Pekala ben de birazcık Yahudi olabilirim.

Hep korktum senden,
Luftwaffe'nden[6], lafı ağzında gevelemenden.
Ve o düzgün bıyığından
Hele masmavi Ari gözlerinden.
Hey Tankçı, Tankçı, Ah Sen–[7]

Tanrı değil, bir gamalı haçsın
Öyle karasın ki hiçbir gökyüzüne geçit vermezsin.
Her kadının gönlünde bir Faşist yatar,
Suratına yer tekmeyi, hayvan
Senin gibi hayvan, hayvandır kalbi.

Bendeki resminde
Karatahtanın önünde duruyorsun baba,
Ayağın yerine çenen ikiye ayrık
Ama daha az şeytan sayılmazsın bu yüzden,
Yoo, küçücük kan kırmızı yüregimi

Isırıp ikiye avıran adam sensin.
Daha on yaşımdaydım seni gömdüklerinde.
Yirmimde ölmek istedim
Sana dönmek, sana dönmek istedim.
Kemiklerim bile becerir sandım.

Ama çıkardılar beni torbadan,
Tutkalladılar, yapıştırdılar yeni baştan.
O zaman anladım ne yapmam gerektiğini.
Bir örneğini yaptım senin.
Meinkampf bakışlı,[8] işkence askısı,

Burgu düşkünü karalar giymiş herif.
Sonra, evet dedim, evet, evet.
İşte böyle babacığım, sonunda işim bitti.
Kara telefon kökünden kesildi,
Kımıl kımıl sesler geçemez artık.

Bir değil iki adam birden öldürdüm —
Bana sen olduğunu söyleyen
Ve bir yıl, doğrusunu bilmek istersen,
Tam yedi yıl kanımı emen vampiri.
Babacığım, sırtüstü uzanabilirsin şimdi.

Bir kazık saplı şişko kara kalbinde
Hatta köylüler bile sevmediler seni
Üstünde dans edip tepiniyorlar şimdi.
Sen olduğunu hep biliyorlardı.
Baba, babacığım, alçak herif, seninle işim bitti.

12 Ekim 1962

1. Boston'da bulunan ve şairin mektuplarında dünyanın en güzel plajı dediği yer.
2. [Alm.] Ey sen. Ses çağrışımı tükürme eylemi olabilir.
3. [Alm.] Ben, ben, ben.
4. İkinci Dünya Savaşı sırasında Nazilerin özellikle Yahudileri topladıkları kamp adları.
5. Avusturya Alplerinde turistik bir yer.
6. Nazi Hava Kuvvetleri.
7. Panzer-man.
8. "Benim Kavgam!": Hitler bakışlı demek istiyor.

Sen

Palyaçokılıklı, en çok da elleri üstünde mutlu,
Ayaklarını dikmişsin yıldızlara, aykafalım,
Solungaçlım. Nasıl bir sagduyu bu
Başparmakların düşmuş, deve zelbesi.
Makara gibisin kendinle sarmaşdolaş,
Tarar durursun karanlığını baykuş misali.
Temmuz'un Dordü'nden Bir Nisan'a ahraz
Yer delen misin, çekmişsin dibine dilini.
Ah bedenimden tureyen, minicik somunum benim.

Puslusun, buğulu, yolu gözlenen postacı,
Avusturalya'dan da uzaksın.
İkibuklüm Atlas'ım, ziyaretçisi bol karidesim,
Tomurcuk gibisin, yumuk yumuksun kuytunda
Çaça balığı turşu kavanozunda.
Kıpır kıpır, bir sepet dolusu yılan balığısın sanki.
Zıpzıpsın Meksika fasulyesi misali.
Iyitutulmuş bir hesap defteri gibi, doğrusun.
Tertemiz bir mazisin, kendi yüzünü üstüne koydugun.

Ocak/Şubat 1960

Ateş 39°

Saf mı? Saf da ne demek?
Cehennemin dilleri
Durgundur, kapının önünde

Hırlayıp duran üç başlı
Şişko Cerberus'un dilleri gibi durgun.
Sıtma tendonunu, günahı, günahı,

Yalayıp tertemiz etmekten aciz.
Kav ağlar.
Fitilinin ucu kesik

Mumun çıkmaz kokusu!
Aşk, aşk, İsadora'nın eşarpları gibi
Dumanlar çıkar benden, ödüm kopuyor

Eşarbın biri tekerin birine takılıp da kalacak diye.
Böyle kasvetli dumanlar
Kendi elementini oluşturur. Yükselmez,

Ama dünyanın etrafında tangır tungur gezer
Yaşlıları, uysalları, karyolasında
Özel ilgi isteyen güçsüz bebeği

Soluksuz bırakır,
Asılı durduğu bahçeyi havaya asan
Iğrenç orkide,

Şeytani leopar!
Radyasyon onu bir saatte
Beyaza çevirip öldürmüş.

Zinacıların bedenlerine Hiroşima külleri gibi
Yapışmış ve yemiş bitirmiş onları.
Günah. Günah.

Sevgilim, bütün gece bir yandım
Bir söndüm, bir yandım bir söndüm.
Şilteler bir sefihin opücüğü gibi ağırlaştı.

Üç gün. Üç gece.
Limonlu su, tavuk suyu,
Kusucam bu su yüzünden.

Senin için de, başkası için de fazla pürüm ben.
Dünya Tanrı'nın canını nasıl yakıyorsa, öyle yakıyor canımı
Bedenin. Ben bir fenerim —

Başım da Japon kağıdından
Bir ay, altın kaplama derim
Alabildiğine narin, alabildiğine pahalı.

Ateşim seni şaşırtmadı mı? Hele ışığım.
Ben tek başıma koskoca bir kamelyayım
Bir parlarım, bir sönerim, hararet üstüne hararet.

Sanırım yukarı doğru gidiyorum,
Sanırım yükselebilirim —
Sıcak metal boncukları uçuşuyor ve ben, aşk, ben

Saf asitilen
Bakire
Güller bekler emrinde,

Melekler öpücükleriyle,
Bir de her ne demeye geliyorsa bu pembe şeyler.
Sen değil, o da değil

O değil, o da değil
(Benliklerim eriyor, yaşlı orospu jüponları —
Cennete.

20 Ekim 1962

Arı Toplantısı

Köprüde beni karşılayacak bu insanlar da kim? Koylüler —
Bölge papazı, ebe, zangoç, arı satıcısı.
Kolsuz yazlık elbisem içinde öyle korunmasızım ki,
Onlarsa eldivenli ve örtünmüş, niye kimse bana haber vermedi?
Gülümsüyorlar ve eski şapkalarına takılı peçelerini çıkarıyorlar.

Bir tavuk ensesi denli çıplağım, hiç mi sevenim yok benim?
Evet, işte beyaz iş önlüğüyle arıların sekreteri,
Bileklerime kollukları, boynumdan dizlerime uzanan arayı
düğmeliyor.
Şimdi sütotu ipeğiyim ben, arılar farketmeyecek.
Kokusunu alamayacaklar korkumun, korkumun, korkumun.

Şimdi hangisi bölge papazı, karalar giymiş şu adam mı?
Hangisi ebe, şu onun mavi mantosu mu?
Herkes köşeli başlarını sallıyor, miğfer giymiş şövalye hepsi,
Koltukaltlarında düğümlenmiş tülbentten gögüslükleri.
Gülümsemeleri ve sesleri değişiyor. Bir fasulye tarlasında
yürütüyorlar beni.

Kalay yaprağı şeritleri insanlar gibi göz kırpıyor,
Tüy tozluklar fasulye çiçegi denizinde ellerini yelpazeliyor,
Kaymaklı fasulye çiçekleri, kara gözlü ve canı sıkkın kalpler
gibi yapraklı.
Asma filizlerinin şu ip boyunca yukarı sürüklediği kan
pıhtıları mı?
Yok, yok, onlar bir gün yenebilecek hale gelecek kızıl çiçekler.

Şimdi de beyaz hasırdan son moda bir İtalyan şapka ve yüzüme
Kalıp gibi oturan kara bir peçe veriyorlar bana, beni
kendilerinden biri yapıyorlar.
Budanmış koruluğa götürüyorlar beni, kovanların olduğu yere.
Böyle hastalıklı kokan alıçlar mı?
Çocukları eterle uyutan alıçların çorak bedeni mi bu?

Yoksa bu bir harekât mı?
Komşularım cerrahı bekliyor,
Yeşil başlıklı, parlak eldivenli
Ve beyaz elbiseli bu hayaleti.
Kasap mı, bakkal mı, postacı mı, bildiğim biri mi?

Kaçamıyorum, kök salmışım, katırtırnağı canımı yakıyor
Sarı keseleriyle, sivri uçlu cephanesiyle.
Sonsuza dek kaçmak zorunda kalmadan kaçamam.
Beyaz kovan bir bakire kadar rahat,
Kuluçka hücrelerinin, balının mührünü söküyor ve vızıldıyor
sessizce.

Korunun içi duman sargıları ve eşarplar.
Kovanın zihni herşeyin sonu bu sanır.
İşte isterik lastiklilerine binmiş geliyor süvariler.
Kımıldamadan dursam, beni yaban maydanozu sanırlar,
Onların kinlerinden nasibini almayan ahmak bir kafa,

Çalılığın içinde başını bile oynatmayan bir zat,
Köylüler bölmeleri açıyorlar, kraliçeyi arıyorlar.
Saklanıyor mu, bal yiyor mu? Çok akıllıdır kendisi.
Yaşlıdır, yaşlı, yaşlı, bir yıl daha yaşaması gerek, bunu bilir.
Oysa birbirine yapışık hücrelerinde yeni bakireler

Mutlaka kazanacakları bir düelloyu düşlerler,
Gelin uçusunu yapmaktan alıkoyar onları aralarındaki mum
perde,
Katil bakirenin onu seven cennete kaçışından.
Köylüler bakireleri kurtarıyorlar, artık cinayet yok.
Yaşlı kraliçe ortaya çıkmıyor, nankör müdür böylesine?

Bittim, tükendim —
Bıçak karartmasında beyaz bir sütun.
Hiç çekinmeyen büyücünün kızıyım ben.
Köylüler örtülerini çıkarıyorlar, el sıkışıyorlar.
Korudaki şu uzun beyaz kutu kimin, ne başardılar, ben niye
üşüyorum.

3 Ekim 1962

Arı Sandığının Gelişi

Ben ısmarladım bunu, bu temiz tahta sandığı
Sandalye gibi dört köşe ve kaldırması da pek zor.
İçinde böylesine bir şamata olmasa
Bir cücenin ya da
Bir dört köşe bebeğin tabutu derdim.

Sandık kilitli, tehlikeli.
Bu geceyi onunla geçirmem gerek
Zaten ondan uzak da duramıyorum.
Pencere de yok, içerde ne var göremeyişim bu yüzden.
Küçücük bir delik var sadece, çıkış yok.

Deliğe dayıyorum gözümü.
Karanlık, karanlık,
Oğul oğul Afrikalı eller gibi
Ufacık ve ihraç için büzülmüş,
Kara üstüne kara, öfkeyle tırmanıyor.

Nasıl çıkarırım onları dışarı?
En çok da sesleri beni hayrete düşüren,
Anlaşılmaz heceler.
Romalı bir kalabalık sanki,
Küçük, her biri tek tek toplanmış ama Tanrım hepsi birarada!

Kulağımı kızgın Latinceye veriyorum.
Ben bir Sezar değilim.
Altı üstü bir kutu manyak ısmarladım.
Geri yollayabilirim.
Ölebilirler, zıkkımın pekini de yiyebilirler, onların
sahibiyim ben.

Nasıl da açtırlar kim bilir.
Beni unuturlar mı ki
Kilitleri açsam, geri çekilsem, hatta bir ağaca dönüşsem.
İşte bir sarısalkım, sıra sıra sarı sütunları,
İşte kirazın içetekleri.

Ay kılığım içinde ve cenaze peçem içinde
Derhal görmezden gelebilirler beni.
Benden bal olmaz.
Öyleyse niye bana baksınlar, kur yapsınlar ki?
Yarın şeker Tanrısı olacağım, onları serbest bırakacağım.

Kutu yalnızca geçici.

4 Ekim 1962

İğneler

Ellerim çıplak, petekleri elliyorum.
Beyaz gülücüklü adam, çıplak elli,
Tülbent eldivenlerimiz temiz ve tatlı,
Bileklerimizin girtlakları cesur zambaklar.
Onunla benim

Aramızda bin tane temiz hücre var,
Sarı fincanlar dolusu sekiz petek,
Kovanın kendisi de bir çay fincanı,
Beyaz bir fincan, üstü pembe çiçekli,
Alabildiğine sevgiyle, ben mineledim onu

"Ne şeker, ne şeker" diye diye.
Midye fosilleri gibi gri damızlık hücreler
Ürkütürler beni, öyle yaşlılar ki.
Ben ne satın alıyorum, kurtlu maun mu?
İçinde bir kraliçe var mı sahiden?

Varsa bile, yaşlıdır,
Yırtık şal kanatları, pelüşü
Dökülmüş bedeni —
Zavallı ve çıplak ve ne kraliçe ama, utançiçindedir hatta.
Kanatlı, mucizevi olmayan kadınlar

Arasında dikilmiş duruyorum bir sütunda,
Bal-köleleri.
Yıllarca toz yemiş olsam,
Sık saçlarımla tabak kurulamış da olsam
Hem görmüş de olsam garipliğimin buharlaştığını,

Tehlikeli tenden yükselen mavi çiyi,
Köle değilim ben.
Kirazlar açtı, yoncalar açtı diye diye
Durmadan koşuşturan bu kadınlar,
Benden nefret ederler mi?

Neredeyse bitti.
Kontrol bende.
İşte bal makinem,
Fildişi tozları için ay denizi nasıl tararsa,
Baharda, gayretli bir bakire gibi

Kaymak tutmuş dorukları taramak için
Düşünmeden çalışacak.
Üçüncü bir şahıs izliyor.
Arı satıcısıyla ya da benimle bir ilgisi yok.
Artık yok,

Sekiz şıçrayışta gitti, ne büyük bir günahkeçisiymiş.
İşte terliğinin teki, işte öteki,
Ve işte şapka yerine giydiği
Beyaz kumaştan bir parça,
Çok şekerdi,

Çabalarının teri bir yular
Sanki koşumlamış dünyayı meyveye.
Arılar bulup çıkardılar ortaya,
Yalanlar gibi kalıba döküyorlar onun dudaklarında,
Hatlarını belirsizleştiriyorlar.

Ölüm buna değer diye düşündüler, benim ise
İyileştirmem gereken bir nefsim var, bir kraliçe.
Ölmüş mü, uyuyor mu?
Aslan-kızılı gövdesi, camdan kanatlarıyla
Nerelerde şimdi?

Şimdi hiç olmadığı kadar
Kötü, uçuyor, gökteki kızıl
Yara, onu öldüren motorun —
Anıt kabrin, o mumdan evin
Üstündeki kızıl kuyruklu yıldız.

6 Ekim 1962

Oğul

Birileri birşeylere ateş ediyor bizim kasabada —
Pazar pazar sokakta tok bir pam pamdır gidiyor.
Kanı açabilir kıskançlık,
Kara güller yapabilir.
Kime ateş ediyorlar acaba?

Süngüler size çekiliyor
Waterloo'da, Waterloo'da, Napolyon,
Elbe'nin kamburu sizin daracık sırtınızda,
Ve kar, katıp götürüyor önüne o parlak çatal bıçak izlerini
Kitle kitle üstüne, Şışşt diye diye.

Şıışt! Birlikte oynadığınız bu kişiler satranç insanları
Fildişinden hareketsiz tipler.
Gırtlaklarda kıpır kıpır çamur,
Fransız çizmealtları taş atlıyor.
Yaldızlı ve pembe Rus kubbeleri tamah fırınında

Eriyor ve yüzüyor. Bulutlar, bulutlar.
Kara bir çam ağacında, yirmi iki metre yükseklikteki
Oğul da toplaşıyor ve firar ediyor.
O da vurulup yere indirilmeli. Pam! Pam!
Öyle sağır ki kurşunları gökgürültüsü sanıyor.

Gagayı, pençeyi, fildişinden kemigine sırıtan
Denk gibi, denk, herkes gibi,
Sarı-kıçlı, yük köpeğini,
O köpeğin sırıtışını
Görmezden gelen Tanrının sesi sanıyor.

Arılar bu kadar yükselebilmişler. Yirmi iki metreye!
Rusya, Polonya ve Almanya!
Zarif tepeler, o eski aynı morumsu
Tarlalar nehre atılmış bir kuruş gibi
Ufalmış, nehir geçilmiş.

Arılar kara topları içinde tartışıyorlar,
Uçan bir kirpi, her yanı diken.
Gri elli adam onların düş balpeteğinin
Altında duruyor, çelik kavislerine sadık
Trenlerin kalkıp vardığı

Kovandan istasyonun altında,
Ve bu ülkenin sonu yok.
Pam! Pam! Sarmaşık çalısına düşüp parçalanıyorlar.
Savaş arabaları, süvariler, Büyük Ordu da öyle!
Kızıl bir paçavra, Napolyon!

Utkunun son nişanı.
Oğul bir yumrukta üniforma şapkasının içine devrilmiş.
Elbe, Elbe, denizdeki kabarcık!
Kendilerini nişlere sokuşturan
Mareşallerin, amirallerin, generallerin ak-ü pak büstleri.

Ah, nasıl da öğreticidir bu!
Dilsiz, bantlarla sarmalanmış bedenler
Ana Fransa'nın doşemelik kumaşlarına sarınmış
Gemiden düşüp boğuluyor yepyeni bir anıt kabire,
Bir fildişi saraya, bir çatal çama.

Gri elli adam gülümsuyor —
Bu işini iyi bilen bir adamın gulumsemesi, alabildigine pratik.
El mel değil bunlar
Amyant kaplarından başka birşey değil.
Pam! Pam! "Az kalsın BENİ öldüreceklerdi."

Resim kalem uçları kadar büyük igneler!
Arıların onur kavramı,
Kara, serkeş bir zihni var sanki.
Napolyon hoşnut, o herşeyden hoşnut.
Ah Avrupa! Ah, tonlarca bal!

7 Ekim 1962

Kış Uykusu

Tembellik zamanı bu, iş yok, güç yok.
Ebenin aletlerini hızla çevirdim ben.
Balım var benim,
Altı kavanoz,
Şarap mahzeninde altı aynülhir,

Penceresiz bir karanlıkta kış uykusu
Evin tam da orta yerinde
Son kiracının ekşimiş reçelinin
Ve şişelerin boş parıltılarının yanında —
Bay Falan Filan'ın cini.

Ben bu odada bulunmadım hiç mi hiç.
Ben bu odada soluk alamam hiç mi hiç.
Orada kara yarasa gibi salkım salkım,
Meşaleden ve onun korkunç nesneler
Uzerindeki solgun Çin sarısından başka

Işık yoktur.
Kara ahmaklık. Kokuşmuşluk.
Cinnet.
Bana bunlar sahip.
Ne zalim, ne de kayıtsız,

Sadece cahil.
Bu arılara yapışmak zamanıdır — öyle yavaş ki
Bu arılar, tanıyamıyorum onları,
Aldığım balı telafi etmek için
Şurup kabı üstünde

Dizilmişler askerler gibi.
İşleri yolunda, bon bon şekerleri sayesinde
Bembeyaz toz şeker sayesinde.
Şeker yerine Mis bon bon şekerleriyle besleniyorlar.
Kapıyorlar şekeri. Soguk çöküyor.

Bak, şimdi de top top oluyorlar,
Bütün bu beyaza karşı
Kara dimağ.
Şekerin gülücüğü beyaz.
Kendisini dışarı yayıyor, bir mil uzunluğunda porselen,

Sıcak günlerde bu beyazlığın içine
Yalnızca ölülerini taşıyabiliyorlar.
Hepsi kadın bu arıların,
Hizmetçiler ve upuzun bir leydi.
Erkeklerden kurtulmuşlar,

Kesmez, kör, sakardırlar tökezlerler, kaba sabadırlar.
Kadınlar içindir kış —
Hareketsizdir kadın, örgüsünün başında,
İspanyol cevizinden beşiğinin başında,
Bedeni soğukta bir ampul, mecali yoktur düşünmeye.

Kovan hayatta kalacaklar mı, glayoller
Yeni bir yıla girebilmek için
Ateşlerinden yığınak yapabilecekler mi?
Ne tad alacaklar acaba noel güllerinden?
Uçuyor arılar. Baharı tadıyorlar.

9 Ekim 1962

İMGE kitabevi

Sylvia Plath. İngiliz ve Amerikan şiirinin cadı tanrıçası. Lanetli gizdokümcü şair. Yaşantılarını ve dilini kendine karşı şiddete dönüştüren şiir kuyumcusu. Kendine kıyma tutkusunu bu kuyumculuk içinde otuz yaşında gaz soğurarak noktalayan ve geride kalanlara zehir zemberek yapıtlarını armağan bırakmış güzel kadın, anne, sevgili. Sırça fanusu içinde onu bunaltan bütün kimliklerinden, toplumsal rollerinden, sıfat ve eğretilemelerden kurtulmaya çalışırken kendisi bir eğretilemeye dönüşen ve okuyucuyu da içine çekecek bir karabasan. Lowell'in dediği gibi, bu şiirleri yazmak da okumak da içinde altı kurşun olan bir silahla rus ruleti oynamaktan farksız. Tüyler ürpertici, dehşet verici bir estetik.

.ISBN 975-533-150-6

9 789755 331508